

МБОУ «Средняя общеобразовательная школа №3 с крымскотатарским языком обучения» городского округа Судак

Дерс: « Этрафтаки алем» 3 сыныф (Окружающий мир)

Мевзу:
«Айванларнынъ чешитлери»

Дерс азырлады:
Башлангыч сыныф оджасы
Ибрагимова М.К.

Судак- 2018

Дерс: Этрафтаки алем

Сыныф: 3-А

Оджа: Башлангыч сыныфлар оджасы

Ибрагимова Мавиле Кадыровна

Мевзу:

«Айванларнынъ чешитлери.»

Макъсат : - талебелерни айванларнынъ чешитлеринен таныштырмакъ.

- талебелернинъ идрак фааллигини инкишаф эттирмек.

- табиат огюнде месулиет дуйгъусыны инкишаф эттирмек.

Донатма: предметли ресимлер, айванларнынъ фотосюретлери, слайд-шоу, видео.

Дерсининъ кетишаты

I.Тешкилий дакъкъа. (невбетчи рапорты)

II.Кечкен дерсте огренильген мальземени текрарлав.

III.Янъы мевзуны анълатув.

Оджа мевзу ве макъсадны талебелерге анълата.

1.Талебелер ресимлерге бакъып джевап берелер.

(ресимлер: терек,мантар,тильки,такътакъкъуш,кобелек)

-Балалар, бу ресимлерде нелерни коресиз?

-Бу ресимлерни насыл бир сёзнен денъиштирмек мумкюн?

-Табиат.

-Табиат насыл ола?

-Джанлы табиат ве джансыз.

Бу ресимлер насыл табиаткъа келише?

-Джанлы табиаткъа.

Оджа: Бугунъ биз сизнен меракълы бир сеяткъа бараджамыз.(Музыка чала, физ.минутка-релаксация)

-Балалар гузель отурынъыз, козьчиклеринизни юмунъыз. Биз сизнен дагъгъа келип чыкътыкъ.Авасы темиз, нефес алмасы къолай . Тереклернинъ япракълары арасынданъ кунеш озь шавлелерини сача. Аякъ тюбюнде ешилъ отлар ешере, чечеклер ача, гузель къокъулар сачыла. Кобелеклер уча, балкъуртлар вызылдай, къушчыкълар шенъ баарь йырыны йырайлар.

-Балалар, манзараны бегендинъиз?

Талебелер суаллерге джевап бере.

- Биз къайда бардыкъ? (дагъгъа)

-Анда нелерни корьдинъиз? (кунешни, тереклерни, чечеклерни, къушларны, кобелеклерни, мантарларны, балкъуртларны, сансарны)

(Оджа ресимлерни тахтагъа аса)

-Бу ресимде не тасвирленген? (табиат)

-Табиат насыл ола? (джанлы ве джансыз)

- Джанлы табиаткъа не кире? (осюмликлер, айванлар, мантарлар, инсанлар)

-Не ичюн олар джанлы?

-Чюнки джанлы организмлер нефес алалар, гыдаланалар, оселер, чокълашалар ве олелер.

- Балалар бугунь биз айванларны группаларгъа больмеге огренеджемиз:

- Боджеклер
- Балыкълар
- Къарада ве сувда яшагъан айванлар
- Сюйрекленип юрьген айванлар
- Къушлар
- Джанаварлар
- Сылавчанлар
- Йымшакъ тенлилер
- Къыскъачлар

- Орюмчеклер

Тапмаджа:

Зувул, зувул, зувул учар,

Чечеклерден шыра джыяр.

Озю ичюн азырлар,

Адамларгъа багъышлар (балкъурт)

-Балкъурт насыл группагъа кире?

Даа насыл боджеклер бу группагъа кире? (кобелек, къонуз, къарынджа, къыз боджеги, чегертки)

-Я не ичюн оларны бир группагъа кирсеттилер?(Алты аякъ – бу боджеклернинъ эмиетли алямети)

Тапмаджа:

Мен тек сувда яшайым

Тапкъанымны ашайым.

Этрафымны корем мен,

Сувдан чыкъсам олем мен. (балыкъ)

Оджа: Балыкълар къайда яшайлер? (Балыкълар Океанда, денъизде, озенде ве голлерде яшайлер)

-Балыкъларнынъ тенъи насыл? (Балыкъларнынъ тени тайгъалакъ пулнен къапалы)

Шиир: «БАКЪА»

Айгъа бакъа ешилъ бакъа,

Ёлгъа бакъа ешилъ бакъа.

Булутларгъа бакъа-бакъа,

Козьяшларын тёке бакъа:

«Къуругъан гольде омюр такъыр-

Къайда къачтынъ, башсыз ягъмур?»

Оджа: Къарада ве сувда яшагъан айванлар акъкъында не билесиз? (Оларнынъ тени йымшакъ, сылакъ теринен къаплангъан)

-Олар омюрлерининъ бир къысмыны къарада къалгъаныны исе сувда кечирелер.

Тапмажа:

Асты таш, устю таш,

Арасында джанлы баш.

Эм суйрелир, эм ялдар,
Ады недир балалар? (къаплыбакъа)

Къаплыбакъа насыл айванлар группасыны кире?
Суйрекленип юрьген айванлар
Бу айванларнынъ тени насыл? (къуру пулчыкъларнен

къаплангъан)

Тапмаджа:

Къанаты арыкъ ,

Къуйругъы ярыкъ.(къарылгъач)

Оджа: Даа нысыл къушларны билесиз? (торгъай, такътакъкъуш, къаргъа, турна, пугъу, байкъуш)

-Къушларнынъ насыл эмиетли алямети бар? (къанатларнен къаплангъан тен- бу къушларнынъ эмиетли алямети)

Тапмаджа:

Бу айвандыр йыртыджы,

Озю сары, айнеджи,

Яшай дагъда, ювада,

Тавукъ тутмакъ мурады.(тильки)

-Джанаварлар группасына насыл айванлар кире? (гедже къушу, къашкъыр, тавшан , кирпи, сансар,аюв, къараджа)

-Эмиетли аляметлери насыл?(Тени юнлю олгъаны ве балаларыны сютнен бакъкъаны)

2.Талелелер 3 группагъа болюне

1 группа – Къушлар

2 группа – Боджеклер

3 группа – Джанаварлар

Келишмеген сёзни тап

Кобелек

Къарынджа

Къаплыбакъа

Чегертки

Тильки

Тавшан

Йылан

Кирпи

Байкъуш

Къарылгъач

Торгъай

Сансар

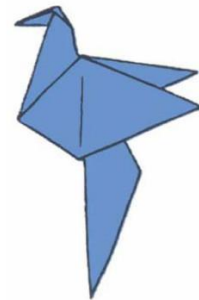
V Пекитюв: Балалар биз не акъкъында субетлештик?

Айванлар насыл группаларгъа болкюне?

Айванларгъа насыл ярдым этмек мумкюн?

Табиатны насыл къорумакъ керек?

Оджа: Бу гогерджинлер! Олар эвель эзельден мектюп ташый эдилер язынъыз, дюньямызны, табиатны, айванларны, сакъламакъ ичюн не япмакъ керек?

(Талелелер гогерджинлер устюнде озь истеклерини язалар)

VI Баалав

VII Эв вазифеси «Севимли айваным» ресимни сызмакъ